

Handläggare

Carin Berglund
0152-296 57

Reviderade riktlinjer för lex Sarah, rapport och anmälningar i kommunal verksamhet

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att

1. Anta reviderade riktlinjer för rapport och anmälning av lex Sarah i kommunal verksamhet.

Beskrivning av ärendet

Den 1 juli 2011 trädde bestämmelser om lex Sarah i Socialtjänstlagen (2001:453) SoL, och i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, i kraft. Samtidigt trädde Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5) om lex Sarah i kraft.

Bestämmelserna om lex Sarah omfattar hela socialtjänsten samt all verksamhet vid Statens institutionsstyrelse. Bestämmelserna i SoL gäller förutom i omsorger om äldre och personer med funktionshinder även individ och familjeomsorg, samt familjerättens område. Bestämmelserna om lex Sarah ska tillämpas i verksamheter enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, och lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM.

I 3 kap 3 § SoL och 6 § LSS anges att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet, respektive att verksamheten enligt LSS ska vara av god kvalitet. Enligt bestämmelserna i de båda lagarna ska kvaliteten i verksamheterna systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

Avvikelse ska registreras enligt de riktlinjer som finns för detta. Om den som registrerar avvikelsen anser att händelsen kan vara föremål för en Lex Sarah rapport ska detta markeras i den avvikelse rapport som görs.

Lex Sarah och rutinerna runt rapporteringsskyldigheten enligt denna lag ska ses som en del av det systematiska kvalitetsarbetet som enl. 3 kap 3 § SoL och 6 § LSS ska bedrivas inom socialtjänsten.

Lex Sarah syftar till att kvaliteten ska utvecklas och säkerställas. Fel och brister ska bli kända och åtgärder ska vidtas för att förhindra att felet upprepas. En balans bör eftersträvas mellan ett individperspektiv: Vem gjorde fel? Och ett systemperspektiv: Vad har brustit i organisationen? För detta krävs att tonvikt

läggs vid förebyggande åtgärder och riskanalys så att fel, brister och missförhållanden, i synnerhet allvarliga missförhållanden, på ett tidigt stadium kan upptäckas och därmed i möjligaste mån undvikas. Det är viktigt att ett arbetsklimat skapas där man ser rapportskyldigheten som ett redskap till att skapa en bättre kvalitet i verksamheten och inte som något negativt.

Arbetsrättsliga frågor ska inte rapporteras och utredas i detta sammanhang, dessa hanteras i enlighet med därför avsedda riktlinjer.

Föreliggande riktlinje gäller för verksamhet som bedrivs i kommunal regi. För privat verksamhet, där socialnämnden har uppdragskontrakt gäller att verksamheten ska ha egna Lex Sarah rutiner. Privat verksamhet är skyldig att informera socialnämnden om mottagna rapporter samt om anmälningar som har gjorts till Inspektionen för vård och omsorg. Vidare är Statens institutionsstyrelse skyldig att informera ansvarig socialnämnd om mottagna rapporter samt anmälningar som har gjorts till Inspektionen för vård och omsorg.

Tidigare riktlinje från SN/2016: 199-790 har karaktären av både riktlinje och rutin varför en revidering har skett. En riktlinje är ett styrande dokument på en övergripande nivå. En rutin syftar till att ge mer handfast vägledning till hur arbetet ska gå till i verksamheterna.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Uppföljning

Uppföljning bör ske vid behov, när lagar eller förordningar som påverkar området ändras, eller om socialkontorets organisation ändras på sätt som påverkar gällande riktlinje.

Beslutsunderlag

Skrivelse, Riktlinje lex Sarah kommunal verksamhet 2019-02-26

Beslutet skickas till

Socialnämnden

Annika Jungklo
Chef planering, utveckling
och administration

Carin Berglund
Utvecklare

Dokumenttyp	Riktlinje
Beslutad när	2019-02-26
Beslutad av	Socialnämnden
Diarienummer	SN/2019:39-754
Ersätter	Riktlinje SN/2016:199-790
Gäller fr.o.m.	2019-02-26
Gäller t.o.m.	tillsvidare
Gäller för	Socialkontorets verksamheter
Dokumentansvarig	Chef planering, utveckling och administration
Uppföljning	Vid behov

Riktlinjer för handläggning av lex Sarah (rapport och anmälningar enligt 14 kap. 2-7 § SoL och 23e, 24 b-g § LSS)

Allmänt/ Inledning

Den 1 juli 2011 trädde bestämmelser om lex Sarah i Socialtjänstlagen (2001:453) SoL, och i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, i kraft. Samtidigt trädde Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:5) om lex Sarah i kraft.

Bestämmelserna om lex Sarah omfattar hela socialtjänsten samt all verksamhet vid Statens institutionsstyrelse. Bestämmelserna i SoL gäller förutom i omsorger om äldre och personer med funktionshinder även individ och familjeomsorg, samt familjerättens område. Bestämmelserna om lex Sarah ska tillämpas i verksamheter enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, och lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM.

I 3 kap 3 § SoL och 6 § LSS anges att insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet, respektive att verksamheten enligt LSS ska vara av god kvalitet. Enligt bestämmelserna i de båda lagarna ska kvaliteten i verksamheterna systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.

STRÄNGNÄS KOMMUN

Avvikelse ska registreras enligt de riktlinjer som finns för detta. Om den som registrerar avvikelsen anser att händelsen kan vara föremål för en Lex Sarah rapport ska detta markeras i den avvikelse rapport som görs.

Lex Sarah och rutinerna runt rapporteringsskyldigheten enligt denna lag ska ses som en del av det systematiska kvalitetsarbetet som enl. 3 kap 3 § SoL och 6 § LSS ska bedrivas inom socialtjänsten.

Lex Sarah syftar till att kvaliteten ska utvecklas och säkerställas. Fel och brister ska bli kända och åtgärder ska vidtas för att förhindra att felet upprepas. En balans bör eftersträvas mellan ett individperspektiv: Vem gjorde fel? Och ett systemperspektiv: Vad har brustit i organisationen? För detta krävs att tonvikt läggs vid förebyggande åtgärder och riskanalys så att fel, brister och missförhållanden, i synnerhet allvarliga missförhållanden, på ett tidigt stadium kan upptäckas och därmed i möjligaste mån undvikas. Det är viktigt att ett arbetsklimat skapas där man ser rapportskyldigheten som ett redskap till att skapa en bättre kvalitet i verksamheten och inte som något negativt.

Arbetsrättsliga frågor ska inte rapporteras och utredas i detta sammanhang, dessa hanteras i enlighet med därför avsedda riktlinjer.

Föreliggande riktlinje gäller för verksamhet som bedrivs i kommunal regi. För privat verksamhet, där socialnämnden har uppdragskontrakt gäller att verksamheten ska ha egna Lex Sarah rutiner. Privat verksamhet är skyldig att informera socialnämnden om mottagna rapporter samt om anmälningar som har gjorts till Inspektionen för vård och omsorg. Vidare är Statens institutionsstyrelse skyldig att informera ansvarig socialnämnd om mottagna rapporter samt anmälningar som har gjorts till Inspektionen för vård och omsorg.

I Socialstyrelsens allmänna råd om lex Sarah, SOSFS 2011: 5 (S) framgår:

Vem som omfattas av rapporteringsskyldigheten:

1. anställd
2. uppdragstagare
3. praktikant eller motsvarande under utbildning,
4. deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program

Information om vem som i verksamheten är utsedd att vara mottagare av rapporter ska ges av chef/uppdragsgivare vid anställningstillfället samt senare om förändring av mottagare görs

Vad ska rapporteras: 14 kap § 3 SoL 24b LSS

Den som omfattas av bestämmelserna om lex Sarah i 14 kap 3§ Sol eller 24 b § LSS ska genast rapportera om han eller hon uppmärksammat eller får kännedom om ett missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande, som rör den som får eller kan komma ifråga för insatser i verksamheten.

Rapporten ska lämnas genast eller så snart som möjligt efter det att ett missförhållande har uppmärksammat eller en rapporteringsskyldig har fått kännedom om det. Personalen behöver inte göra några överväganden om allvarligheten i missförhållandet. Det blir istället en sak att utreda för de som har den uppgiften.

Med missförhållanden som ska rapporteras menas:

- Utförda handlingar
- Handlingar som någon av försummelse eller annan anledning har underlåtit att utföra och detta har inneburit eller innebär ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet, fysiska eller psykiska hälsa.

Påtaglig risk för missförhållande ska också rapporteras. Med det menas att det är fråga om en uppenbar och konkret risk för missförhållande.

Anmälan till Inspektionen för vård och omsorg

Efter utredning lämnar utredaren ett förslag till beslut. Beslutet är att anmäla eller att inte anmäla det inrapporterade missförhållandet till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Enligt Strängnäs kommuns delegationsordning p. 4.2 är det verksamhetschef inom respektive område som fattar det beslutet.

Rutin om hur man fattar beslut i lex Sarah ärende återfinns i processkartor/vård och omsorg/lokal stödprocess/ planering och utvecklingsenheten.

Rapport till nämnd

Verksamhetschef ska fortlöpande redovisa rapporter för nämnden och föredra de rapporter som anmälts vidare till Inspektionen för vård och omsorg.